

РЕД, РАБОТА, РАСТЕЖ

БЪЛГАРИЯ 2030

Нашият план

03 Очаквани резултати

05 Демография и потенциал

08 Образование

11 Макроикономическа рамка

13 Икономически възможности

15 Индустриален растеж

18 ИТ и инженерни услуги

22 Регионално развитие

25 Реформи за бизнеса

27 Енергетика и цени

29 Правосъдна реформа

32 Социална политика

35 Здравеопазване

38 Земеделие, храни и гори

42 Модерна администрация

46 Отбрана

49 Външна политика

54 Култура и туризъм

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

БЪЛГАРИЯ 2030

При последователно прилагане на тази стратегия България може да постигне.

■ БВП

БВП на глава от населението достигне 90% от средното за ЕС.

(номинално 75– 80%, PPP– 85– 90%)

БВП от **200**
млрд. евро

■ Годишен растеж

Силна средна класа от инженери и техници.

над **4%**
средногодишен
растеж

■ Производителност

Средната работна заплата – 2500 евро.

Минимална работна заплата – 1000 евро.

Средната пенсия – 1000 евро.

Минимална пенсия – 500 евро.

20%
ръст на
производителността

■ Резултат

Двукратно увеличение на заплати в индустриалните региони.

Осезаемо обръщане на миграцията.

България започне да се възприема каторегионален технологичен хъб.

ДЕМОГРАФСКА КАРТИНА И ЧОВЕШКИ КАПИТАЛ

БЪЛГАРИЯ 2030

Към 2026 г.

България е изправена пред силен демографски натиск, често описван като „демографска ножица“. До 2036 г. се очаква свиване на работната сила с около 12–15%.

Тенденцията води до неблагоприятен коефициент на икономическа зависимост. През 2036 г. на 100 заети лица ще се падат близо 85 пенсионери спрямо около 60 в момента.

В този контекст устойчивият икономически растеж не може да се базира на количествено увеличаване на труда.

Решението не е просто „внос на кадри“, а повишаване на производителността чрез технологии, образование и капиталови инвестиции.

Държавата трябва да насочи съществен дял от БВП към програми за преквалификация, за да интегрира поне **150 000 души** от **заязвачи сектори** в дигиталната икономика.

Работна сила

спаг

12–15%

Икономическа зависимост

пенсионери на заети лица

85/100

Преквалификация

души

150 000

Модерното образование трябва да премине от пасивно запаметяване към функционално прилагане на знания чрез интегриране на STEM дисциплини и реални казуси.

Основните елементи включват:

Задължителна финансова и дигитална грамотност.

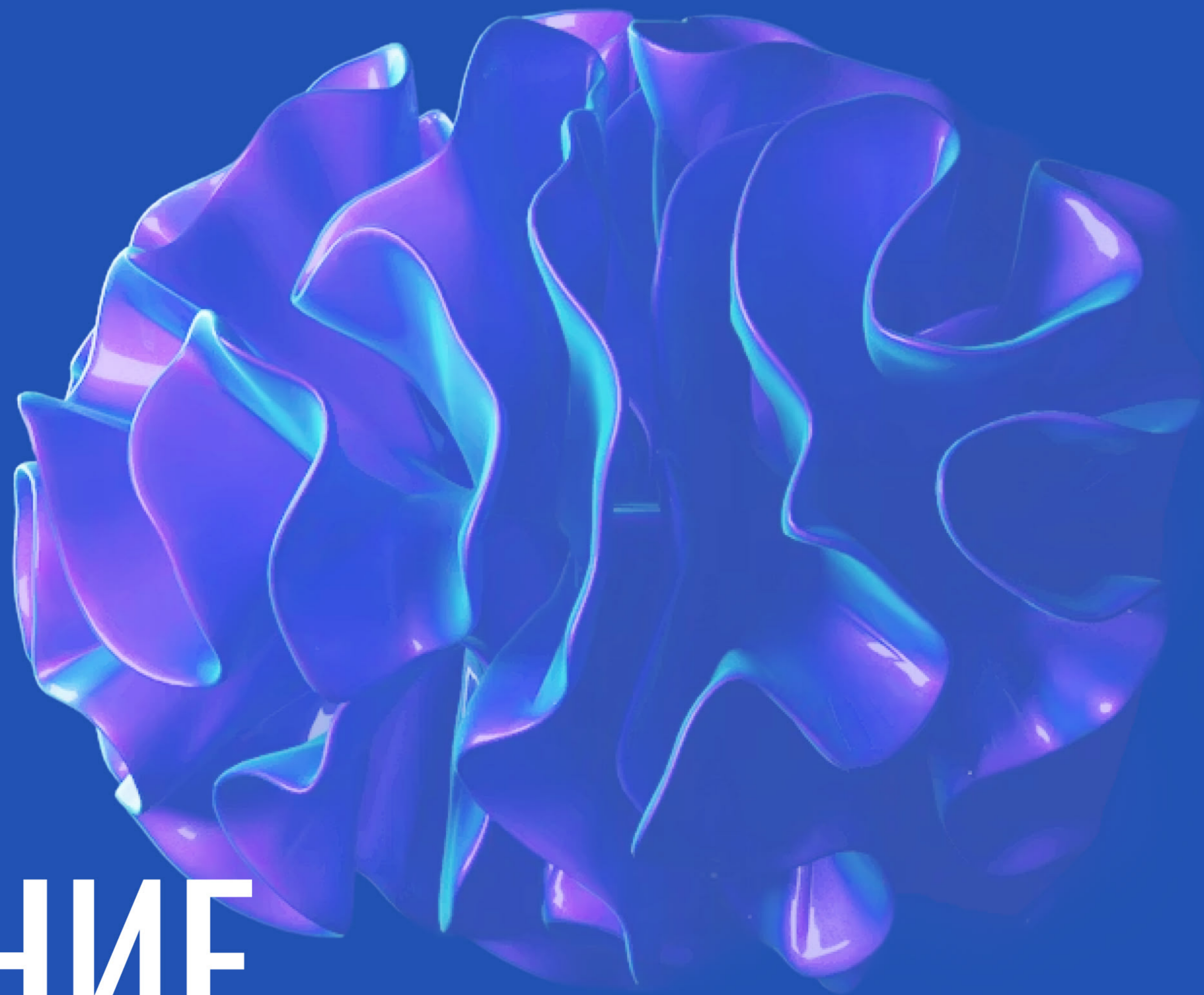
Развитие на „меки умения“ – критично мислене и етика на изкуствения интелект.

Масово разгръщане на дуалното обучение в партньорство с бизнеса.

Целта е до 2030 г. образованието да създава адаптивни кадри, подготвени за икономика с висока добавена стойност, измерено чрез значително подобрене на резултатите в системата PISA.

Паралелно трябва да се развиват амбициозни програми за учене през целия живот (LLL), които да отговорят на очакваната висока динамика на пазара на труда.

ОБРАЗОВАНИЕ

БЪЛГАРИЯ 2030

Ние се ангажираме с:

01

Продължаване подкрепата за учителите и преподавателите в университетите, защото вярваме, че добрият подготвен и мотивиран учител и преподавател е в основата на качествено образование. Учителските заплати да надвишават средната заплата за страната с 25 на сто.

02

Осигуряване на подкрепяща среда във всяко училище и детска градина, повече специалисти за ресурсна, психологическа и логопедична подкрепа, увеличаване на образователните медиатори и техните възнаграждения.

03

Промени в учебните програми – силни базови знания, по-малко фактология, формиране на широк спектър от умения, засилване на възпитателната функция, формиране на ценности, здравно образование и социално-емоционално учене.

04

Включване и подкрепа на всяко дете в образователната система и предотвратяване на преждевременното отпадане.

05

Промени в оценяването към умения и разбиране на наученото.

06

Ранно детско развитие и езикова интеграция като условия за равен достъп до образование.

Ние се ангажираме с:

07

Разширяване на професионалното образование и дуалното обучение.

10

Задължения и стимули на държавните висши училища за завишаване на изискванията за учене и придобиването на висше образование.

08

Преструктуриране на приема и обвързването му с потребностите на обществото и икономиката.

11

Стратегия за въвеждане на изкуствен интелект в системата на образованието и квалификация на учителите за ефективното му използване в учебния процес.

09

Подкрепа за достъп и стимули за по-високи резултати – повишаване на стипендиите на студентите и докторантите.

12

Инвестиции в условията за обучение и спорт в предучилищното, средното и висшето образование:

- Интензивно строителство на училища, детски градини и детски ясли.
- Ремонт и строителство на физкултурни салони и спортни игрища.
- Продължаване програмата за ремонт на студентските общежития.

МАКРОИКОНОМИЧЕСКА РАМКА

БЪЛГАРИЯ 2030

- Макроикономическа рамка

Формулата за ускорено икономическо развитие включва няколко ключови принципа:

Бюджетна дисциплина

Курс към бюджетна консолидация и постигане на балансиран бюджет в рамките на един управленски мандат.

Ниска данъчна тежест

Поддържане на традиционно ниска данъчна тежест, което ще позволи България да продължи да бъде предпочитано място за инвестиции. Съхраняване на съществуващия данъчен модел.

Инфраструктурни инвестиции

Продължаване на амбициозната публична инвестиционна програма в:

- Пътища.
- Железници.
- Мостове.
- Тунели.
- Язовири.
- Дигитална инфраструктура.

Тази програма трябва да бъде комбинирана с широко използване на публично-частни партньорства и BOT концесионни модели (build-operate-transfer).

ИКОНОМИЧЕСКИ ВЪЗМОЖНОСТИ ОТ ПРИСЪЕДИНЯВАНЕТО КЪМ ЕВРОЗОНАТА

БЪЛГАРИЯ 2030

Кредитиране

0.5 млрд. евро

Спестяване годишно за бизнеса.

0.5 – 0.8%

Свиване на лихвения спред между българските и европейските кредити до 2028 г.

Еврото като мощен катализатор за инвестиции и растеж

Приемането на еврото може да бъде мощен катализатор за инвестиции и растеж, защото повишава доверието на чуждестранните инвеститори и капиталовите пазари.

Основните ефекти включват:

- Премахване на валутния риск.
- По-ниски лихви.
- Намаляване на разходите за хеджиране на бизнеса.
- Намаляване на транзакционните разходи.
- Освобождаване на ликвидност.

Намаляването на минималните задължителни резерви може да освободи над **8 млрд. евро ресурс**, който да бъде насочен към ново кредитиране.

ИНДУСТРИАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЯ И ПОВИШАВАНЕ НА ДОБАВЕНАТА СТОЙНОСТ

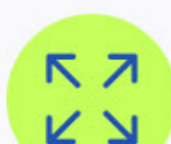
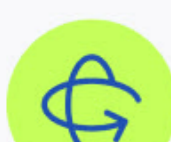

БЪЛГАРИЯ 2030

Високотехнологична индустрия

Централен елемент на стратегията е програма за повишаване на добавената стойност на българската икономика чрез развитие на модерна индустрална база.

Основни мерки

- Изграждане на поне 10 нови индустриални зони.
- Ускоряване на процедурите по присъединяване към енергийни и инфраструктурни мрежи.
- Ревизия на регулаторните режими за инвестиции.
- Развитие на центрове за върхови постижения и центрове за компетентност.
- Разширяване на данъчните стимули за R&D.
- 10 национални офиса за технологичен трансфер.
- Увеличаване на бюджетната подкрепа за учените и за системата на научните изследвания.

Цел

2% от БВП разходи за научно-развойна дейност към 2030 година.

ИТ И ИНЖЕНЕРНИ УСЛУГИ

Целта е преход от аутсорсинг към разработване на продукти.

Приоритетни области:

Вграден софтуер (embedded)

индустриален софтуер (системи за управление на производства, заводи и автоматизация)

автомобилен софтуер (силно специализирана ниша)

разработване на технологични продукти

**България трябва да се превърне
във водещ фактор в Европа в
областта на **изкуствения
интелект.****

Повече студенти в инженерни специалности.

Нови изследователски звена (тип Институми INSAIT и GATE).

Развитие на суверенна изчислителна инфраструктура (Discoverer/BRAIN++).

Привличане на инвеститори в центрове за данни.

Създаване на инженерни и развойни центрове към тях.

Кодът на бъдещето – програмиране на успеха

Национална GIS платформа

- 3D модели + Кадастър.
- Инфраструктурни слоеве.
- Национална дрон система.

Превенция и контрол над наводнения, пожари, природни бедствия и известяване.

BIM – Градско моделиране

- Цифров модел на физическа среда.
- Дигитален двойник на всяко населено място.
- По-бързо и правилно проектиране и реализиране на нови обекти.

Административен „Copilot“

- Базиран на българския езиков модел BgGPT.
- Търсене в закони, наредби, вътрешни правила.
- Резюмиране на преписки и протоколи.
- Контрол на формални грешки.

Държавен публичен облак

- Сигурност и суверенитет на данните.
- Оптимизация на разходите.
- Бърза модернизация и дигитализация.
- Мащабируемост при пиково натоварване.
- Инстантно внедряване на иновации.

Нови AI гейтацентрове

- Висока изчислителна мощност и скорост.
- Оптимизация на бизнес процесите.
- Иновации в здравеопазването и науката.
- Развитие на нови работни места.
- Повишена сигурност на данните.

Медицина и AI

- Ускорено разработване на лекарства.
- Прецизна диагностика.
- Персонализирана медицина и 24/7 мониторинг.
- Автоматизирана администрация.
- Биопринтиране на тъкани.
- От реактивно към превантивно лечение.

РЕИНДУСТРИАЛИЗАЦИЯ НА РЕГИОНИТЕ

БЪЛГАРИЯ 2030

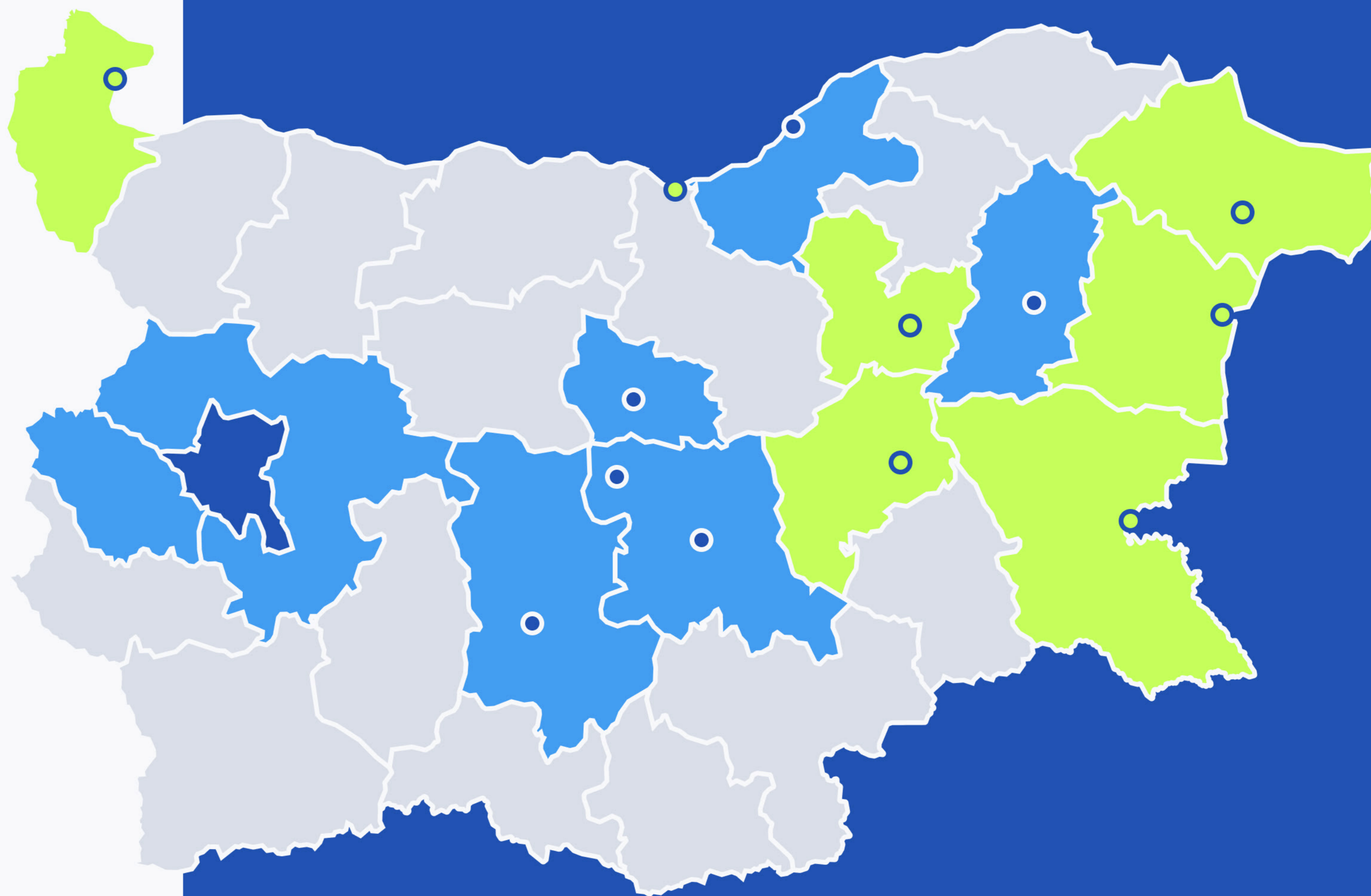
Естественни индустриални хъбове:

- София – София област
- Тракия икономическа зона – Пловдив
- Стара Загора – Казанлък
- Шумен
- Габрово – Севлиево
- Индустриален клъстър „Средногорие“
- Русе

Те трябва да станат основата на цяла, добре интегрирана индустриална екосистема, която да позволи реиндустриализация на цялата територия на страната.

Потенциални индустриални хъбове:

- Бургас
- Варна
- Търговище
- Добрич
- Свищов
- Сливен
- Видин

Мерки за реиндустриализация

Специални мерки са необходими за реиндустриализацията на Югозападна България. Колкото до Северозападна България – изграждането на нови ядрени мощности в Козлодуй ще има силен благоприятстващ ефект за индустриалното развитие на района.

ЗАКОНОДАТЕЛЕН ПАКЕТ ЗА ИКОНОМИЧЕСКА ТРАНСФОРМАЦИЯ

БЪЛГАРИЯ 2030

Законодателен пакет

Необходими ключови закони, насочени към следните приоритети:

Намаляване на бюрокрацията

и административната тежест за гарантиране на бърз инвестиционен процес.

Предвидимост на регулациите

с цел сигурност и предвидимост за бизнес средата.

Стимулиране на иновациите

и развойната дейност, включително чрез допълнителни данъчни облекчения (в допълнение към вече въведените такива).

Модернизация

на трудовото законодателство за улесняване на привличане на млади специалисти за ключови отрасли.

Нов модел

за модерно земеделие и преработка на земеделска продукция.

ЕНЕРГИЯ И КОНКУРЕНТНА ЦЕНА НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯТА

БЪЛГАРИЯ 2030

- Енергия и конкурентна цена на електроенергията

Без евтин ток няма индустрия.

Евтината енергия днес е основата на сигурната енергия утре.

България има нужда от ясна и прагматична енергийна политика, която поставя на първо място интереса на българските граждани и икономика.

Мерки:

- **Пакетно решение “Енергийна независимост на дома”.**
- **Локални ВЕИ за индустриалните зони.**
- **Програма за дългосрочни договори за електроенергия (PPA) между производители и индустриални потребители.**
- **Геоложки проучвания за редкоземни елементи и други критични суровини.**
- **Нови помпено-акумулиращи водноелектрически централи (ПАВЕЦ) и нови ядрени мощности (7 и 8 блок на АЕЦ Козлодуй и Малки Модулни Реактори).**
- **Модернизация на държавните топлоелектрически централи и мините.**

Енергия

на достъпни цени за бита и бизнеса

Сигурни

госставка и независимост

България

като енергийна сила на Балканите

ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА. БЪРЗО И ЕФЕКТИВНО ПРАВОСЪДИЕ

БЪЛГАРИЯ2030

Върховенство на закона

01

Правна сигурност, която да насърчава привличането на инвестиции, развитието на благоприятен бизнес климат и икономически растеж:

- Ефективната и бърза защита на правата на всеки български гражданин и по-добър достъп до правосъдие.
- Противодействието на престъпността и борба с корупцията, с акцент върху корупционни практики, нерегламентирано влияние и престъпления, извършвани от длъжностни лица и лица на високи публични длъжности.

02

Справедливият и бърз процес по наказателни дела е сред фундаментите на правовата държава.

03

За ускоряване на гражданския процес предлагаме мерки за намаляване на натовареността на съдилищата и дигитализация на производствата.

04

Довършване на антикорупционните реформи за излизане на България от Сивия списък за пране на пари.

05

Противодействие на имотните измами и война с имотната мафия.

06

Защита на правата на животните и създаване на специализирана държавна агенция, която да координира държавната политика в тази област.

Конкретните мерки за постигане на посочените приоритети са:

- Въвеждането на мерки за ускоряване на процедурите по разследване и събиране на доказателства, както и на съдебната фаза по разглеждане на делата.
- Разширяване на обхвата на електронното правосъдие.
- Допълнителни гаранции за спазване на задължителните срокове за произнасяне от прокуратурата и съда.
- Законодателен отговор на новите форми на престъпления.

ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА. БЪРЗО И ЕФЕКТИВНО ПРАВОСЪДИЕ

01

Нашата цел е ясна:

- Бърза и ефективна защита на правата на гражданите.
- Стабилна правна среда, която привлича инвестиции и създава растеж.

02

Бавното правосъдие е отказ от правосъдие. Затова:

- Въвеждаме електронно връчване на всички книжа още в досъдебната фаза.
- Премахваме формализма при отстраняване на очевидни грешки – без връщане на делата назад.
- Спираме практиката делата да се връщат заради мотиви – въззивният съд решава, а не отлага.
- Създаваме реален механизъм за санкциониране на съдебно бездействие и забавяне.

03

Ускоряване на гражданския процес:

- Ограничаваме злоупотребите с отлагания.
- Въвеждаме пълно електронно взаимодействие между съд, администрации и съдебни изпълнители.
- Допускаме дистанционно участие на вещи лица по всички дела.
- Приемаме Закон за вещите лица с ясен контрол и високи стандарти.
- Въвеждаме задължителни срокове за съдебно произнасяне.
- Премахваме излишните дублирания в изпълнителния процес.
- Въвеждаме ясни правила за подсъдност според реалния материален интерес.

Противодействие на имотните измами и война с имотната мафия

- Въвеждане на мерки за противодействие на практика по съставяне на неистински пълномощни, които служат за разпореждане с имущество.
- Увеличаване на наказанията за подправка на саморъчни завещания и пълномощни, които са послужили за разпореждане с имущество.
- Въвеждане на задължения на кметовете на общини да оповестяват публично искания за т.нар. обстоятелствени проверки на имоти, с които се придобива право на собственост върху имот с владение по давност.
- Създаваме специална защита на уязвими лица, които не разбират действителните правни последици от своите действия.

■ По-добър достъп до правосъдие

Доизграждане на мрежата от регионални центрове за безплатна правна помощ в областните градове, съвместно с адвокатските съвети и Националното бюро за правна помощ.

Укрепване на процесуалните права на лица, които са заподозрени, но все още не са привлечени като обвиняеми в извършването на престъпление чрез уреждане в НПК на правото на адвокат, на правна помощ, на превод, на запазване на мълчание и правата на непълнолетните лица.

■ Правна сигурност за насърчаване на инвестициите и развитието на бизнеса

Изменения на Търговския закон и на законодателството в областта на инвестициите и капиталовите пазари.

Подобряване на уредбата за правата на инвеститорите чрез въвеждане на допълнителни механизми за защита и съвременни правни разрешения от други юрисдикции, осъвременяване на нормативната база в областта на корпоративното управление.

■ Детско правосъдие и защита на деца-жертви на престъпления

Изработване и приемане на изцяло нов закон за детското правосъдие с акцент върху доказано работещи наказателни и възстановителни мерки.

Ефективна защита на децата при онлайн-тормоз и престъпления, извършвани в дигитална среда. Децата са една от най-уязвимите групи, като начините за извършване на престъпления срещу тях се променят изключително бързо, включително с дигитализацията и използването на изкуствения интелект. Това налага бърза промяна на съществуващите правни норми и институти за наказателноправната закрила на децата.

Защита на правата на гражданите и бизнеса при неправомерна употреба на изкуствен интелект и нови компютърни технологии

Бързото навлизане на технологии за изкуствен интелект (ИИ) пороги феномена на синтетичното съдържание – образи, текст, аудио информация, генерирани или манипулирани от ИИ системи, по начин, който често е неотличим от реалността. Така наречените „deepfakes“ – „убедителни фалшификати“, при които се създава фалшиво, но достоверно изглеждащо изображение, видео или аудио, имитиращо реално съществуващи лица, обекти, места, лица, събития или се манипулира истинско съдържание, за да се постигне имитация.

Инкриминиране

на неправомерното използване на генерирано посредством изкуствен интелект съдържание с имитация на външен вид, поведение или изявление, от което могат да произтекат немаловажни последици (т.нар. deepfake).

Криминализиране

на неправомерното представяне за друго лице (т.нар. „диперсонификация“).

Създаване на нормативна уредба,

която да регулира използването на изкуствен интелект чрез въвеждане на задължение за обозначаване.

Създаване на ускорени процедури

за премахване на съдържание, генерирано от изкуствен интелект, което нарушава законни права и интереси.

Мерки за борба с корупцията

- Създаване на специализирани антикорупционни звена във всички държавни институции – на централно и местно ниво, с ясни правомощия за превенция, проверки по сигнали и вътрешен контрол.
- Разработване и прилагане на институционални, антикорупционни стратегии, които да обхващат всички сектори на публичното управление и икономиката.
- Системни информационни и образователни кампании, насочени към превенция и повишаване на обществената чувствителност към корупцията.

В основата на всяка ефективна антикорупционна политика стои човешкият фактор. Затова:

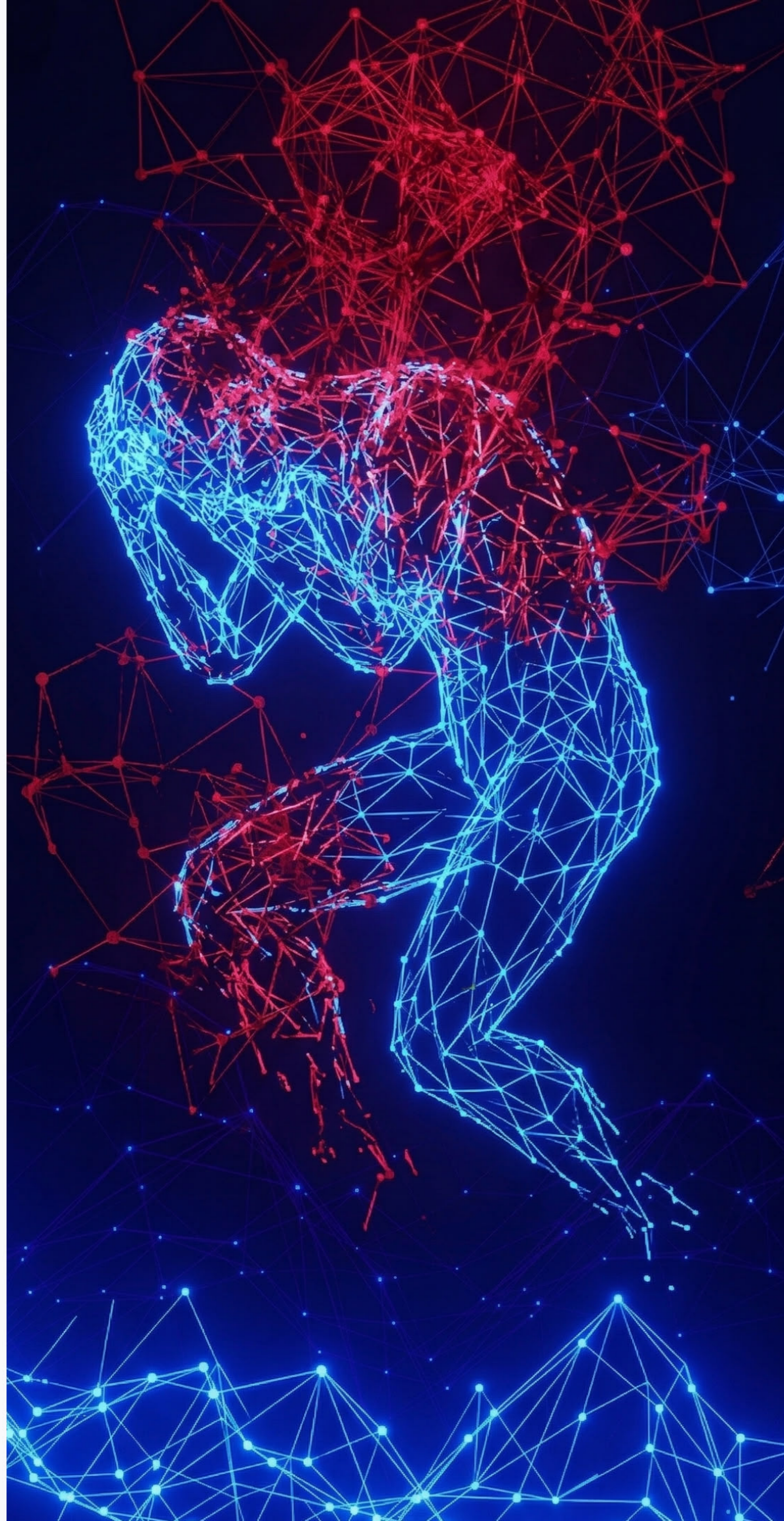
Въвеждаме строг подбор на кадрите, ангажирани в борбата с корупцията, с акцент върху професионализъм, мотивация и морална устойчивост.

Въвеждаме задължителни проверки за почтеност и надеждност, включително психологически тестове при назначаване.

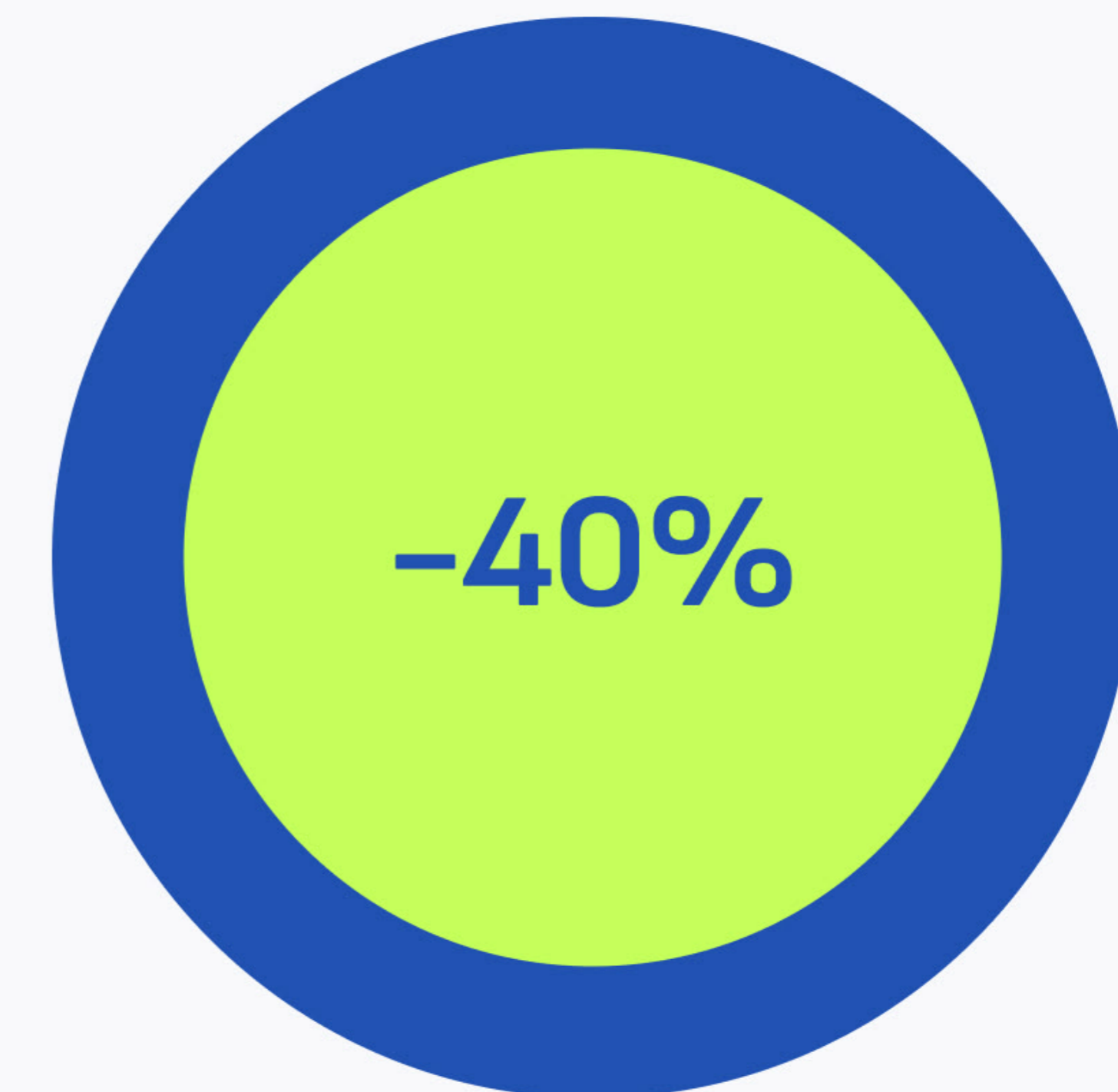
Утвърждаваме принципа, че почтеността на институцията започва от почтеността на всеки неин служител.

Целта до 2030 г. ще е намаляване на регулаторната тежест с 40% спрямо нивата от 2025 г.

- Бюрокрацията струва на българския бизнес пряко 3% – 5% от годишния му оборот.
- Принципът „Digital First“ е единственият начин за справяне с антиконкурентният и корупционния натиск.
- Дигитализирането ще освободи милиони човекочаса годишно за бизнеса, както и значителни ресурси, заделени за администриране на процеси.
- Непосредствени мерки за подобряване на бизнес средата са премахването и забраната на удостоверителни анахронизми. 100% достъпност на публични услуги през смарт устройство.

Регулаторната тежест

Очаквани резултат от подобен законодателен пакет:

При пълно изпълнение очакваме прекия административен разход за бизнеса да спадне с около 35% в рамките на 24 месеца, което ще генерира допълнителни 0.8% – 1.2% към ръста на БВП само чрез ефекта на „изчистената бюрокрация“.

01

Закон за намаляване на бюрокрацията

Очакван резултат: Намаляване на разходи за бизнеса с около 200 млн. Евро годишно.

02

Закон за предвидимост и ограничаване на регулаторната среда и/или сериозни промени в ЗОАРАКСД

Очакван резултат: Увеличение на чуждестранните инвестиции с 10–15% чрез създаване на предвидима среда.

ПАЗАР НА ТРУДА И СОЦИАЛНА СИГУРНОСТ

Пазар на труда

01

Индивидуална сметка за умения

Всеки гражданин да има право на обучение и преквалификация през целия си професионален живот чрез индивидуална сметка за обучение и ваучери за умения.

02

Национална програма за активиране на неактивните

Разработване на програми за включване на икономически неактивните лица в заетост чрез:

- Обучение.
- Стажове.
- Подкрепа за първа работа.

03

Единен социален пакет за домакинството

Обединяване на различните социални помощи в единна система за подкрепа, насочена към най-нуждаещите се домакинства.

04

Умения за дигиталната икономика

Развиване на национални програми за:

- Дигитални умения.
- Микроквалификации.
- Преквалификация за новите технологични професии.

05

Политика „Работа и семейство“

Инвестиции в:

- Детски ясли.
- Услуги за грижа за деца.
- Гъвкави форми на заетост.

Тези мерки ще позволят по-добро съчетаване на родителството и професионалния живот.

06

Сребърна икономика и активно стареене

Създаване на условия за участие на хората в пенсионна възраст в икономиката чрез:

- Гъвкави форми на заетост.
- Стимули за работа след пенсиониране.

07

Модерна пенсионна система

Подпомагане развитието на мултифондове във втория пенсионен стълб и насърчаване на доброволното пенсионно осигуряване чрез повишаване на финансовата грамотност и укрепване на капиталовия пазар.

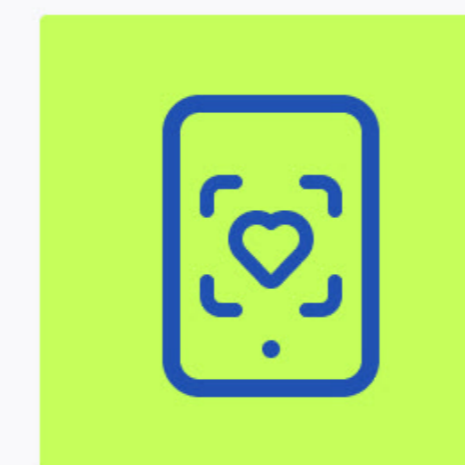
СТРАТЕГИЯ ЗА МОДЕРНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И ДЪЛГОЛЕТИЕ

БЪЛГАРИЯ 2030

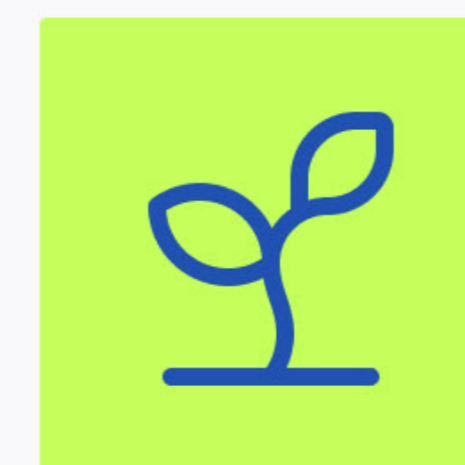
Здраве в твоя телефон: Дигитално досие

Пълна дигитализация. Всеки гражданин разполага с електронно досие и AI здравен асистент, който напомня за профилактика, следи жизнени показатели и предотвратява рискове още в зародиш.

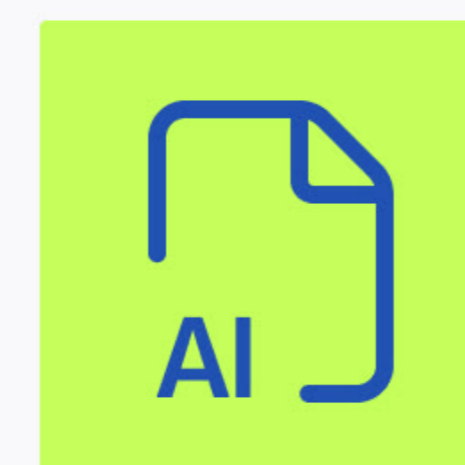
Мисия: Дълголетие (Longevity):

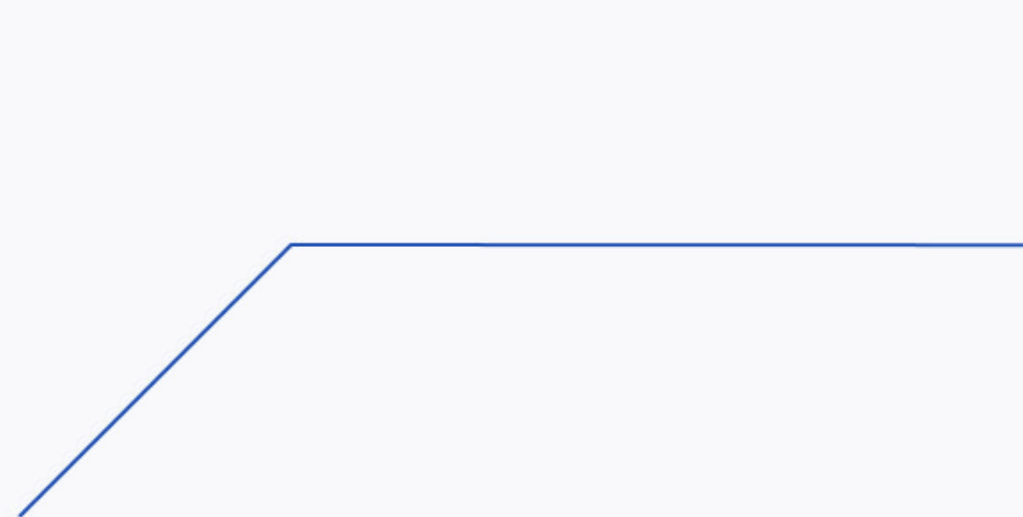
- Фокусът ни се измества от „лечение на болести“ към „управление на здравето“.
- Инвестираме в персонализирана медицина, генетични изследвания и иновации, които не просто лекуват, а удължават активния и качествен живот на българите.
- Създаване на Национален център за скрининг, профилактика и дълголетие. Въвеждаме геномен скрининг на новородените.
- Разширяване на пакета за инвитро процедури и пълно държавно покритие на разходите за всяко семейство.
- Въвеждаме иновативен генетичен скрининг за всяко новородено, за да дадем шанс на всяко дете да расте без предотвратими заболявания.

AI Контрол: Край на източването на системата

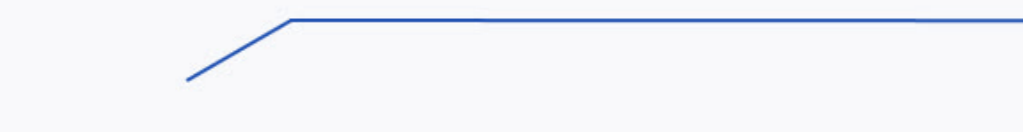
Внедряваме Изкуствен интелект (AI) в НЗИС за пълен одит на разходите. AI ще спира в реално време фиктивни презгеди, дублиращи се терапии и измами с лекарства. Технологията ще гарантира, че парите отиват за пациента.

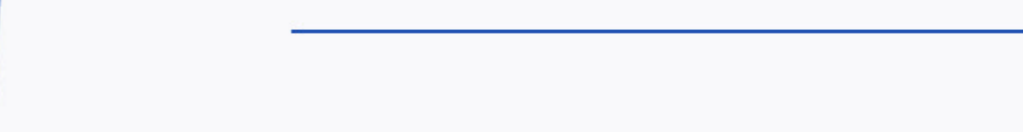
Ликвидиране на доплащанията в здравеопазването

Създаваме надграждащ модел на финансиране на системата чрез застрахователни фондове. Всеки пациент участва в контрола на разходите.

Болници с професионално управление и ПЧП

Преструктурираме неефективните държавни болници чрез Публично-частни партньорства (ПЧП) и консолидация. Държавата спира да бъде лош мениджър и става строг регулатор. Създаване на стратегически лечебни заведения, осигуряващи високо качество и достъп на всеки.

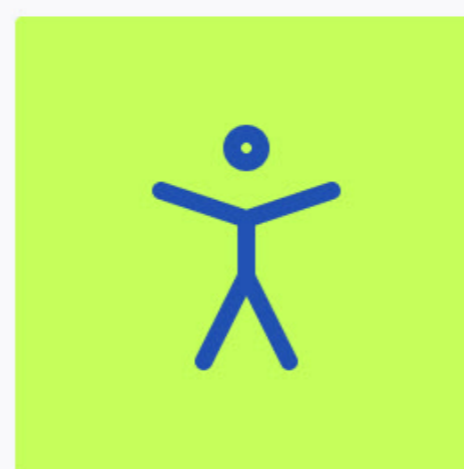
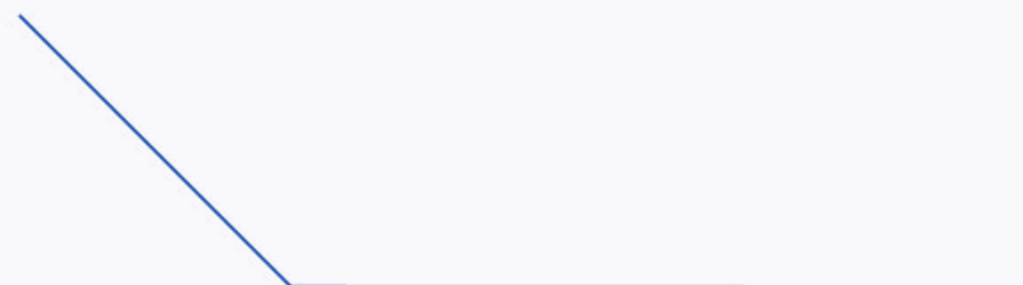
Телемедицина и Телефармация 24/7

Технологиите заличават дистанцията. Гарантираме 24/7 достъп до специалисти чрез видеоконсултации и разгръщаме мрежа от денонощни автоматизирани станции за лекарства във всяка община.

Достоен живот за медиците: „Изгради се тук“

Създаваме Национална програма за планиране на специализации в добре оборудвани болници. Въвеждаме Тристълбово финансиране на млади лекари за работа в общински лечебни заведения.

Психично здраве без стигма

Модерна грижа за психиката, интегрирана в общата медицина. Ранна интервенция и превенция на зависимостите сред младежите чрез дигитални технологии и професионална подкрепа.

ЗЕМЕДЕЛИЕ, ХРАНИ И ГОРИ

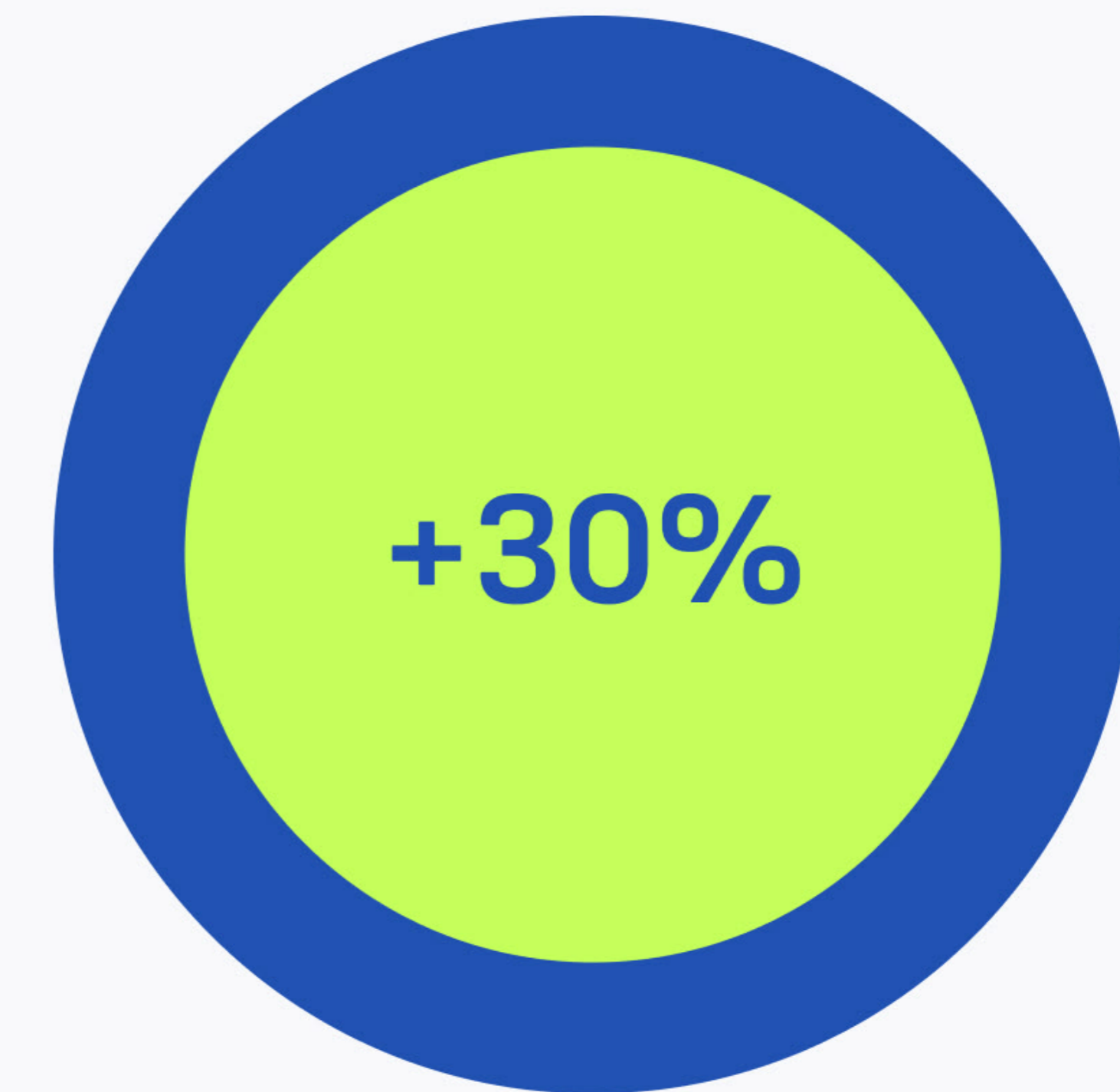
БЪЛГАРИЯ 2030

1. Увеличаване на добавената стойност в земеделието с 30%, преход от износ на суровини към създаване на добавена стойност.

Мерки:

- Достигане на пълна външна конвергенция и гарантиране равнопоставеността на български земеделски стопани на единния европейски пазар.
- Инициатива на ниво ЕС за оценка и преостойносттаване на търговските споразумения за възстановяване на дерогирани такива.
- Държавна подкрепа за напоителната инфраструктура.
- Стратегическо планиране на развитие на отрасъла според актуалната агроклиматична карта на страната.
- Национална програма за осигуряване на временна заетост в земеделието, квалификация и обучение, с трайно задържане на безработни лица в сектора.

Добавената стойност в земеделието

2. Достъпна качествена местна храна за българския потребител.

Мерки:

- Нов подход при прилагането на данъчните режими за земеделски суровини и храни.
- Внедряване на иновативни и цифрови решения в земеделската практика.
- Разработване и интегриране на национална електронна система за проследимост на хранителните продукти.
- Прилагане на подхода „Едно здраве“ – във всички аспекти на здравеопазването на хората, животните и опазването на околната среда.
- Подкрепа на директния достъп до пазара.

3. Управление на горите по предизвикателствата на климатичните промени.

Мерки:

- Реформа в управлението на горите в публичния сектор.
- Инвестиции в осигуряването на противопожарни системи за опазването на горските и земеделски територии.
- Национална инвентаризация на горските територии и системни действия за съхраняването и увеличаването на горските ресурси.
- Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие.
- Награждане на добрите традиции в ловно-стопанските дейности с нова Стратегията за развитие на ловното стопанство.

НАМАЛЯВАНЕ НА БЮРОКРАЦИЯТА И ДЕРЕГУЛАЦИЯ

- Намаляване на бюрокрацията и дерегулация

Прилагане на „Служебното начало“ (Once-Only Principle).

Основната цел е държавата да не изисква от гражданите и бизнеса данни, които тя вече притежава в някои от своите регистри.

- Автоматичен обмен: Пълна оперативна съвместимост между регистри (имотен, търговски, ГРАО и др.).
- Премахване на всички хартиени удостоверения при предоставяне на административни услуги относно данни, които държавата е създала и/или притежава: замяна на физическите бележки и печати с автоматични електронни справки между институциите.

Дигитализация и преобладаващи електронни административни услуги.

Трансформиране на модела от „гише“ към „онлайн портал“.

- Единна входна точка.
- Завършване на дигитализация на документите във всички регистри.

Бюрокрация

3–5%
премахване

Регулаторна тежест

-40%
до 2030 г.

- Намаляване на бюрокрацията и дерегулация

Дерегулация.

Приемане на целенасочени и мащабни законодателни актове, които изменят едновременно множество закони с една основна цел: намаляване на административната тежест и опростяване на правилата.

- Спазване на Принципа „Един влиза, един излиза“ (One-in, one-out): при въвеждане на нов регулаторен режим, поне един стар и равностоен по тежест трябва да бъде премахнат.
- Усъвършенстване на Предварителната оценка за въздействието на нормативните актове с акцент редуциране на съществуваща и/или нова административната тежест за бизнеса и гражданите.
- Търсене на широко прилагане на Принципа на мълчаливото съгласие, особено за целите на инвестиционния процес.

Съществено съкращаване на сроковете за присъединяване към мрежи (електроенергия, ВиК, газ, дигитална свързаност) с цел ускоряване на инвестиционния процес.

Пълно преосмисляне на контролния процес:

Промяна на фокуса на проверяващите институции.

- Риск-базиран контрол: Проверки само там, където рискът е най-висок, вместо масови и неефективни инспекции.
- Консултативен подход: Първата проверка при малки нарушения да бъде с цел предписание и помощ, а не директна санкция.

- Намаляване на бюрокрацията и дерегулация

Намаляване на ролята на държавата в икономиката.

- Приватизация на неоперативни активи.
- Листване на миноритарни дялове на държавни предприятия на БФБ.
- Концесиониране на инфраструктура (по схемата BOT).

ОТБРАНА

БЪЛГАРИЯ 2030

Укрепен възпиращ и отбранителен потенциал на страната.

Основните бойни платформи да бъдат подменени със съвременни системи.

Привличане и задържане на високоподготвени военнослужещи.

Приоритети:

- Успешна реализация на всички започнати проекти.
- Устойчив модел за индексирание на възнагражденията на военнослужещите.
- Ресурсно обезпечени съвместни учения, подготовки и поддържане на бойната готовност.
- Развитието на европейските коридори за военна мобилност чрез модернизация на транспортната инфраструктура.
- Развитие на способностите за поддръжка като страна-домакин.
- Защита на критичната инфраструктура, киберсигурност и развитие на космически способности.

Инвестициите в отбраната – двигател на икономиката.

Между 40% и 60% от капиталовите разходи

за отбрана да генерират национална добавена стойност чрез производство, поддръжка, развойна дейност, интеграция и индустриално партньорство в България.

Целенасочени инвестиции

в иновации за технологичен скок в следващото поколение отбранителни технологии.

Интеграция

на българската отбранителна и високотехнологична индустрия.

Развитие

на отбранителното производство като стратегическа индустрия.

Включване

на водещи български компании в съвместните европейски програми за разработка на ново поколение оръжейни системи и технологии.

ВЪНШНА ПОЛИТИКА

БЪЛГАРИЯ 2030

Колективна сигурност чрез НАТО.

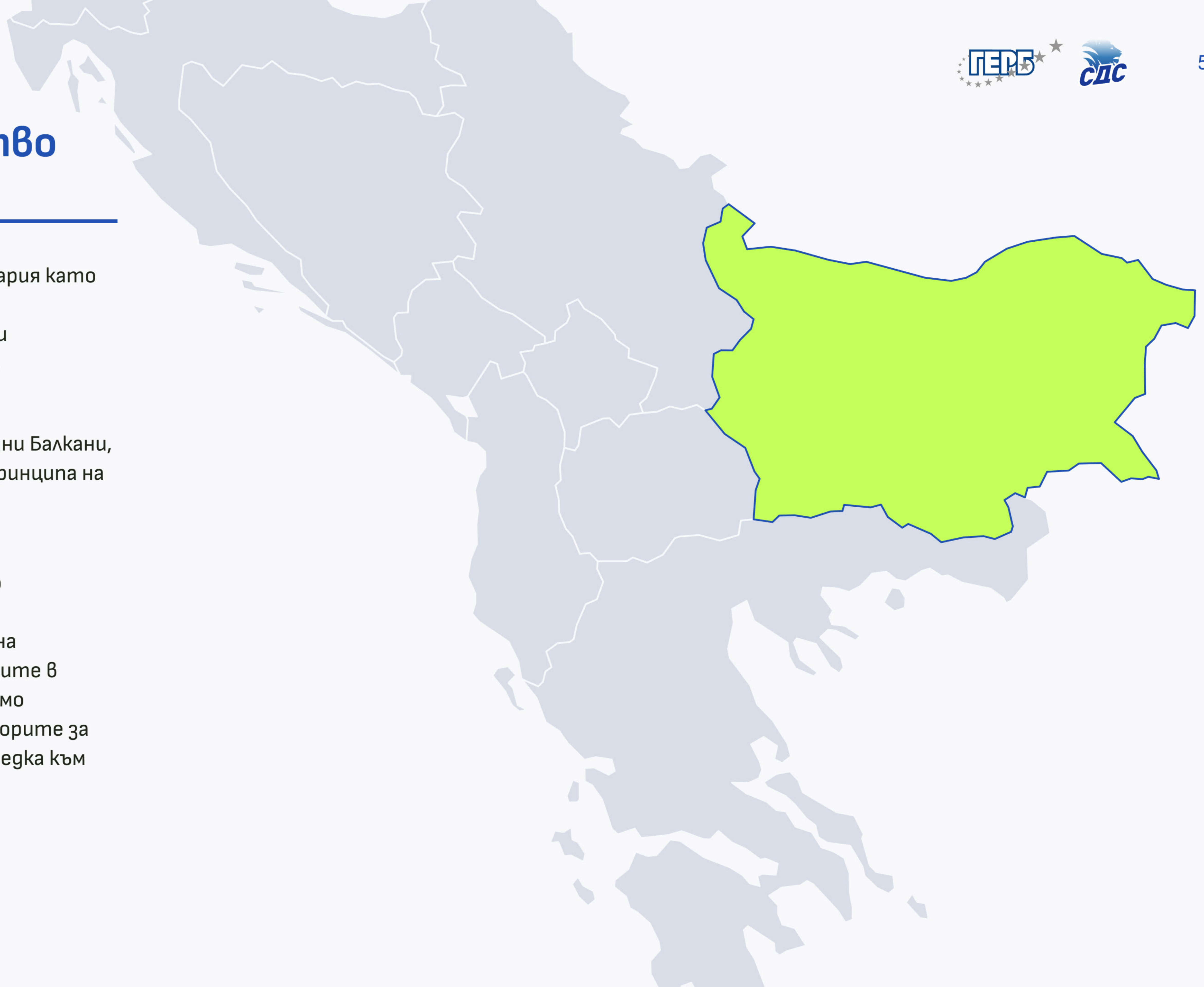
- Окончателно финализиране на българския участък от Паневропейски коридор 8, който създава свързаност и гарантира военната мобилност в рамките на НАТО.
- Продължаване на дипломатическите усилия за привличане на вниманието на съюзниците в НАТО към Източния фланг и гарантиране на усилено присъствие на сили на Алианса в Черно море.
- Поддържане на активното участие на България в Противоминната военноморска група в Черно море и разширяване на нейния обхват с дейности по охраната на подводната критична инфраструктура, гарантиране на безопасността на корабоплаването и укрепването на сигурността в акваторията на Черно море.

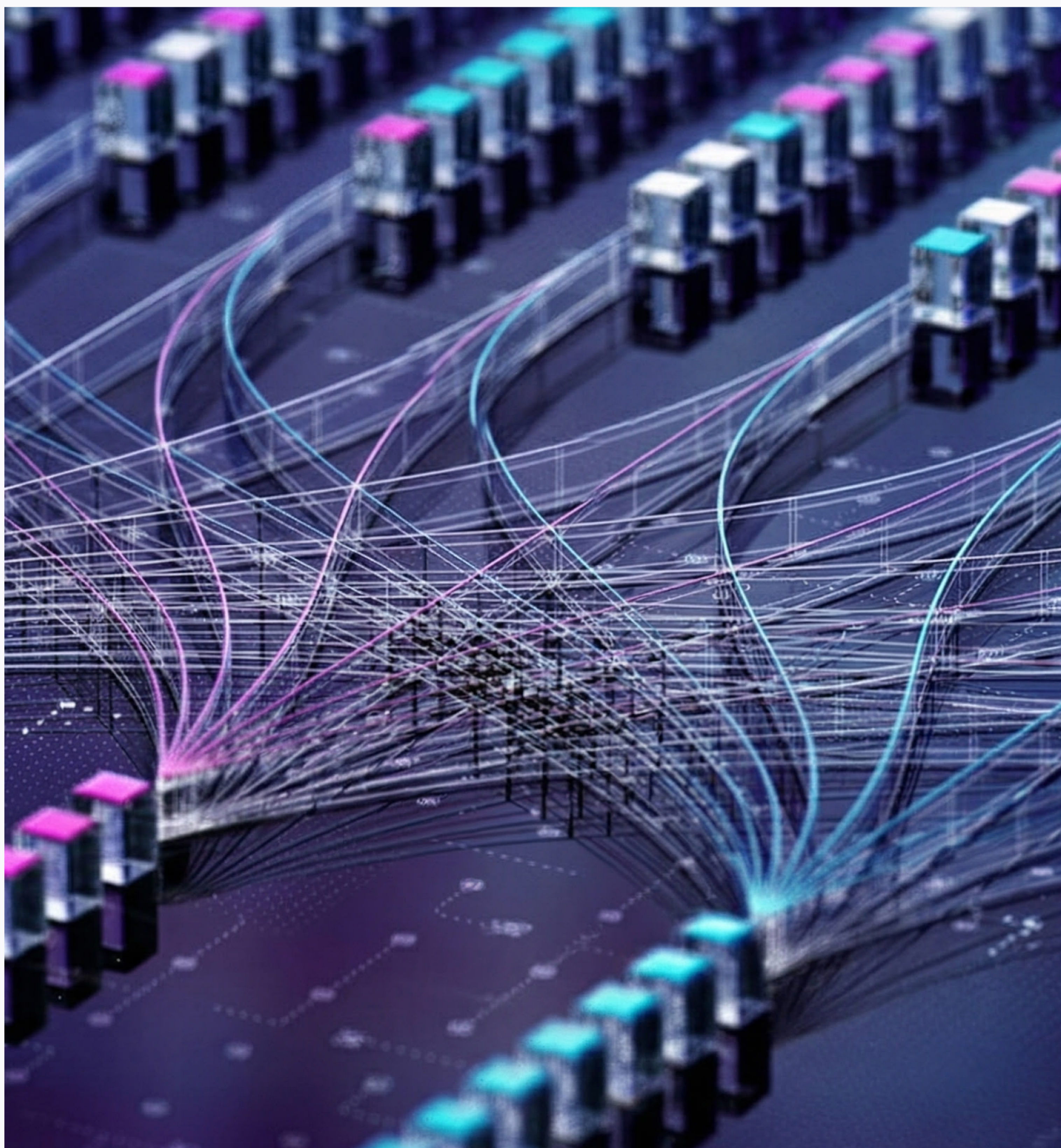
Активна роля в ЕС.

- Работа за силен и единен ЕС, без разделение на различни скорости.
- Поддържане на политиката на взимане на решения с консенсус в рамките на основните стълбове на компетентност на ЕС.
- Участие в колективните усилия за поддържане на общата архитектура на сигурност и отбрана, включително чрез продължаване на подкрепата за Украйна, при изпълнение на решенията на НС, и последващо активно участие на България във възстановяването на страната.

Регионално лидерство на Балканите

- Запазване на водещата роля на България като ключов политически, икономически, стопански, енергиен и транспортен фактор на Балканите.
- Продължаване на подкрепата за разширяването на ЕС в посока Западни Балкани, но само при стриктно спазване на принципа на собствените заслуги.
- Запазване и отстояване на принципната позиция на България по отношение на Република Северна Македония. Неизменно отстояване на позицията, че вписването на българите в Конституцията на РСМ е неотменимо условие за стартирането на преговорите за присъединяване на западната ни съседка към ЕС.

Енергийна, транспортна и дигитална свързаност.

- Завършване и въвеждане в експлоатация на Вертикалния газов коридор.
- Укрепване на позицията на България като стратегическо свързващо звено между Азия и Европа.
- Подкрепа за развитието на стратегически енергийни проекти и инфраструктура за пренос на възобновяема енергия между Европа, Кавказ и Централна Азия, както и трансграничен пренос на електроенергия през региона на Черно море.
- Насърчаване на многостранното сътрудничество в широкия Черноморски регион за развитие на устойчива инфраструктура, зелена енергия и цифрови мрежи като инструмент за икономическа интеграция, повишаване на устойчивостта на веригите за доставки и засилване на стратегическата свързаност между Европа и Азия.
- Регионална дигитална свързаност чрез участие в инициативи за изграждане на подводни и наземни оптични кабели между Европа, Кавказ и Централна Азия.

Дипломатически баланс в Близкия изток.

Умерена политика и поддържане на традиционно добрия диалог с държавите от региона на Близкия изток, Персийския залив и Северна Африка.

Балансирани позиции, насърчаващи мира и деескалацията на конфликтите в Близкия изток.

Подкрепа за политиките и резолюциите на ООН, а също и търсене на ефикасност и оперативност чрез участие в международни формати за поддържане на мира и стабилността в региона.

Международни организации и партньорства .

Продължаване на работата по присъединяване към ОИСР, с цел постигане на пълноправно членство в организацията до края на 2026 г.

Продължаване на работата по присъединяване към програмата за безвизови пътувания на САЩ (Visa Waver Program).

КУЛТУРА И ТУРИЗЪМ

БЪЛГАРИЯ 2030

Култура и туризъм

При последователно прилагане на тази стратегия
България може да постигне.

■ Структурна реформа

Структурна реформа на модела на финансиране на културния сектор.

01

■ Балансиране

Демократизация на достъпа до култура – териториално и социално балансиране.

02

■ Активни граждани

Засилване на връзката между образованието и културата – формиране на активни граждани, а не само публики.

03

■ Външна политика

Засилване ролята на културната дипломация във външната ни политика.

04

■ Подкрепа

Подкрепа за читалищата и библиотеките.

05

■ Дигитална култура

Дигитална трансформация на културата: дигитални платформи; нови форми на творчество; достъп до култура онлайн.

06

■ Културен туризъм

Увеличаване инвестициите в археологически обекти и развитие на културния туризъм.

07

■ Инвестиции

Инвестиции в общините за развитие на устойчив целогодишен туристически продукт.

08

■ „България днес и утре“

Създаване на единна и дългосрочна концепция за популяризиране на България като привлекателна дестинация за инвестиции, туризъм и иновации: Национален фонд „България днес и утре“.

09

БЛАГОДАРИМ ВИ!

www.gerb.bg